

Què cal llegir?

Eixamplar el nostre horitzó



opusdei.cat

Luis Ramoneda - Carles Ayxelá

QUÈ CAL LLEGIR?

www.opusdei.org

Continguts

- El nostre mapa del món
- Quedar-se amb el millor

El nostre mapa del món

Quan la humanitat va començar a posar per escrit les màximes dels seus savis, els codis que recollien els costums i les lleis i els relats dels esdeveniments en què s'havia forjat cada poble va néixer la lectura. Fins aleshores la cultura –cultiu de l'ànima– només s'escoltava: únicament el que els homes i les dones retenien a la memòria es transmetia a les següents generacions, com un valuós mapa del món, com una torxa enmig de la foscor.

Avui escoltar continua sent fonamental en la nostra vida: encarrila el nostre primer accés al llenguatge, hi dona forma mentre vivim i, sobretot, fa possible el diàleg, que és una de les fibres del teixit mateix de la vida. Alhora, per escoltar i dialogar de veritat es fa necessari llegir. Per això la lectura ocupa un lloc irremplaçable en la cultura: avui la memòria de la humanitat també és, en una mesura important, paraula escrita, lletra que espera el diàleg amb un lector.

Fer atenció

Escoltar i llegir són hàbits essencials per eixamplar el nostre horitzó, per si mateix limitat, per madurar les nostres perspectives i per comprendre la complexitat i, alhora, la simplicitat de la realitat... Suposen, l'un i l'altre, capacitat de fer atenció. Els mitjans de comunicació, les xarxes socials i els operadors telefònics es disputen precisament la nostra atenció, com el seu capital més preuat. És fàcil que l'abundància de reclams la fragmenti, com passa a algú que està sent constantment interromput. Aquesta atenció fragmentada no deixa de ser útil per als beneficis del *big data*, per als gegants de la comunicació, però a nosaltres ens empobreix, potser perquè tendeix a abocar-nos cap a fora: ens pot deixar sense *dins*. Davant aquesta

dinàmica de dispersió, la capacitat de fer atenció a *una* cosa –a un llibre, a una conversa...– enclou un gran potencial.

L'atenció genuïna és molt més que un esforç puntual per retenir dades: permet que la realitat, les persones i els esdeveniments ens commoguin, ens sorprenguin, i que les relacions que neixen amb aquestes trobades es mantinguin vives dins de nosaltres. L'escolta i la lectura, com a formes d'atenció, fan possible la vida espiritual. I, per això, humanitzen el món i contribueixen a reconciliar-lo amb Déu. Qui llegeix i escolta aprofundeix en l'experiència del que viu, gràcies a un procés d'interiorització, anàleg al que es va donar quan Natan, a través d'una paràbola, va portar el rei David a fer penitència. [1]

Legere significa, originàriament, recollir, reunir. Ser veritablement capaç de llegir és més que saber posar veu a les lletres: és ser capaç de recollir-se, d'habitar dins d'un mateix, de *llegir* en les situacions i les persones. El gran diàleg que és la cultura humana es nodreix d'aquestes aptituds. I, tot i així, fins i tot per a una persona amb una cultura mitjana, l'acceleració de la vida comporta el risc de no llegir, que, arrossegada per la multiplicació contemporània dels fronts d'atenció, passen les setmanes i els mesos sense que trobi temps per asseure's amb un llibre entre les mans. Aleshores el nostre mapa del món, que pot tenir tres dimensions, es limitaria a unes precàries corbes de nivell. I el nostre diàleg amb els altres, que pot percebre la gran escala de matisos de la realitat personal i social, es quedaria en quatre colors elementals, amb què seria difícil aportar, ajudar a millorar el món.

Sant Josepmaria sempre va animar els que es van apropar a la seva vora a tenir una mirada àmplia i a conrear-la, perquè un cristià és algú capaç de sorprendre's, disposat a pensar, a revisar les mateixes opinions, per portar l'Evangeli a tot arreu. La lectura ben elegida – *Non legere, sed eligere*, diu un adagi clàssic– és una de les claus mestres d'aquesta actitud apostòlica. ***Per a tu, que vols formar-te una mentalitat catòlica, universal, te'n transcriu algunes característiques: amplitud d'horitzons, i un aprofundiment enèrgic, en allò permanentment viu de l'ortodòxia catòlica; afany recte i sa – frivolitat, mai– de***

renovar les doctrines típiques del pensament tradicional, en la filosofia i en la interpretació de la història...; una atenció acurada a les orientacions de la ciència i del pensament contemporanis, i una actitud positiva i oberta davant la transformació actual de les estructures socials i de les formes de vida. [2]

L'hàbit de llegir

Pedagogs i especialistes en educació de la gent jove assenyalen que és difícil tenir l'hàbit de lectura si no s'ha adquirit des de la infantesa. Sovint també es constaten diferències significatives entre els nois que llegeixen i els que no ho fan gairebé mai: els que llegeixen solen tenir més facilitat per expressar-se, més capacitat comprensiva, un millor coneixement propi; els que, en canvi, es focalitzen en altres formes d'entreteniment, solen tenir més dificultats per madurar. Potser no l'ús, però sí l'abús dels videojocs, per exemple, fa que la gent jove sigui de vegades menys imaginativa: el seu món interior es desertitza i es torna dependent dels estímuls, excessivament bàsics, d'aquestes formes de diversió. Amb tot, és obvi que no s'aconsegueix fomentar la lectura a base de demonitzar la televisió o els videojocs, o presentant-la com un deure moral; més aviat és necessari remoure el fons de l'ànima, despertar la fascinació per les històries, la bellesa, l'espurna de la intel·ligència i de la sensibilitat.

És bo descobrir en cada família que pot exercir aquest paper: el pare, la mare, un germà gran, un avi... i basar-se també en la tasca de professors, monitors del club juvenil, etc. Quan es para atenció a la sensibilitat del jove lector, ell mateix descobreix el seu itinerari, que inclou grans fites de la literatura universal –cadascuna al seu temps– i altres títols que correspondran a la seva peculiar personalitat. Aquesta tasca, que no requereix gaire temps, però sí una mica de cap i constància, és decisiva. De vegades caldrà ajudar-los –també amb l'exemple– a trobar moments per llegir, de manera que experimentin el plaer de la lectura, sense caure en l'egoisme de preferir-la sempre a la conversa i la convivència. Probablement molts recordem els primers llibres que ens van regalar o que vam llegir, les històries que ens explicaven de petits, les edicions d'obres clàssiques o de textos d'història sagrada adaptats per als nens; potser ens va quedar

gravada la personalitat d'aquell professor que ens va descobrir la poesia o ens va encomanar l'entusiasme per un determinat autor.

Quan comença la tasca professional i la vida s'accelera, fins i tot qui percep els beneficis de la lectura es troba potser que el temps que hi pot dedicar és massa poc. Per això és tan important saber defensar una estona per llegir: potser no és gaire el que s'aconseguirà cada dia, però és qüestió de prioritats, d'ordre, de prendre minuts a activitats menys importants. En part «no és temps el que ens falta, sinó concentració». [3] Alhora, se'n gaudeix quan se sap aprofitar situacions recurrents: viatges amb tren, amb avió, en mitjans públics; esperes, i, per descomptat, moments de descans. Qui porta sempre un llibre al damunt –cosa que ara és més fàcil, amb els lectors digitals, tauletes, etc.– pot aprofitar minuts preciosos, de vegades imprevistos. Per bé que la suma de poques estones de vegades semblarà un reg gota a gota, passen els dies i els mesos i creix la vegetació.

Les tecnologies digitals també han facilitat la proliferació d'audiollibres i àudios d'articles de revistes, i fins i tot la lectura automàtica de gairebé qualsevol text: recursos molt útils per a qui ha de passar, per exemple, moltes hores al volant, o caminant, o fent tasques domèstiques. Els audiollibres, sobretot quan es tracta de bons enregistraments, mostren que llegir és una altra manera d'escoltar, i ens tornen en certa manera a aquella època en què entorn d'un lector es reunia un grup d'oients que gaudien d'un do que els faltava: poder llegir!

Davant la marea de llibres

Cada any s'editen al món milers de llibres, sense comptar la ingent literatura científica, cada vegada més especialitzada. A més, Internet dona accés, moltes vegades gratuïtament, a infinitat de mitjans de comunicació i serveis d'informació i d'opinió. Davant tantes possibilitats, i amb l'evident limitació de temps de cadascú, resulta més actual que mai aquesta consideració que feia, retrospectivament, sant Joan Pau II. «Sempre he tingut un dilema: què llegeixo? Intentava escollir el més essencial. La producció editorial és tan

àmplia! No tot és valuós i útil. Cal saber escollir i demanar consell sobre el que s'ha de llegir». [4]

La lectura pot ser un bon entreteniment per a moments de descans: hi ha abundància de llibres en aquest sentit. Certament, una altra cosa és la lectura –potser més serena i espaiada– d'obres que eixamplen l'esperit. Hi ha una llarga tradició de llibres que eduquen i alhora delecten, però tot i així pot passar que una persona dediqui gairebé exclusivament el seu temps de lectura als llibres d'evasió. No es tracta, per tant, de la materialitat de «llegir molt», sinó de llegir –d'acord amb la capacitat i les circumstàncies de cadascú– també obres de qualitat filosòfica, teològica, literària, històrica, científica, artística, etc., perquè s'enriqueixi la nostra visió del món. Són tantes les històries, els enfocaments, els camps del saber que poden fer-nos créixer per dins que, amb una mica de paciència, sempre es pot trobar llibres d'altura que concordin amb cadascú.

A l'hora d'escollir, és important tenir en compte que no poques empreses de comunicació controlen negocis editorials i, lògicament, a l'hora d'informar, donen prioritat a les publicacions del seu grup, en detriment d'altres llibres potser més valuosos però editats per empreses potser més petites o amb menys presència a la premsa, la ràdio o la televisió. Per això convé evitar la valoració exagerada de l'últim llibre publicat, o del més venut, com si això fos garantia de qualitat. «Hi ha llibres dels quals el lloc i la coberta són, amb diferència, el millor», [5] escrivia irònicament Charles Dickens. Voler anar sempre a l'última moda podria fer que se'ns escapessin altres títols més divertits, intel·ligents o creatius, oblidats a les prestatgeries de les biblioteques o de casa nostra. Si no tenim gaire temps i hi ha tants bons llibres, val la pena triar acuradament el que llegim i no deixar-nos portar per simples reclams publicitaris.

Quan has vist una pel·lícula mediocre et pots lamentar per haver perdut dues hores de la teva vida. Tanmateix, quan arribem al final d'un llibre potser bo, però que no ha arribat a interessar-nos realment, podem haver perdut molt més temps. Si un llibre no aconsegueix guanyar-nos, i no hi ha motius especials per llegir-lo, potser no val la pena continuar llegint: ens esperen molts altres llibres que potser aportaran més coses. El zàping amb els llibres pot

encobrir impaciència o falta de fixació, però sovint permet trobar els títols que ens fan divertir i créixer.

El lector que comença un llibre no signa cap contracte amb l'autor pel qual se li impedeixi de llegir en diagonal o adquireixi el compromís d'arribar fins al final. Hi ha qui té el costum d'obrir els llibres per una pàgina determinada: si aquesta pàgina els guanya, llegeixen el llibre; si no, el deixen estar. És bo, sens dubte, donar a l'autor l'oportunitat de guanyar-se la nostra atenció; però alhora per què hauríem de dedicar temps a un amb el qual no ens entenem? És clar que, com pot passar amb els grans clàssics, la falta de sintonia de vegades es deu a una mancança de formació literària. Potser una obra haurà de descansar un temps a la prestatgeria; la podrem reprendre després de mesos o d'anys, o ensopegarem pel camí amb un altre bon llibre. Amb tota una vida no n'hi hauria prou, en qualsevol cas, per llegir els llibres que avui es consideren clàssics. També entre ells, d'Aristòtil a Shakespeare, de Ciceró a Molière, Dostoievski o Chesterton, s'aprèn a triar, com entre les amistats: «Es cualquier libro discreto / que si cansa, de hablar deja / un amigo que aconseja / y reprehende en secreto». [6]

[1] Cfr. *2 Sam 12*, 1-19.

[2] Sant Josepmaria, *Solc*, 428.

[3] A. Zagajewski, *En la belleza ajena*, València, Pre-textos 2003, 165.

[4] Sant Joan Pau II, *Aixequiu-vos, anem!* Rosa dels Vents, Barcelona 2004, 89

[5] C. Dickens, *Oliver Twist*, Proa, Barcelona 1996, 130.

[6] Lope de Vega, *La viuda valenciana*, Castalia, Barcelona 2001, 104.

[Torna als continguts](#)

Quedar-se amb el millor

Hi ha llibres que ens canvien la vida. Va ser el cas de sant Agustí quan va llegir *Hortensius*, de Ciceró. El llibre, va escriure anys més tard a les *Confessions*, “va canviar els meus afectes i va mudar cap a tu, Senyor, les meves súpriques i va fer que els meus vots i desitjos fossin uns altres (...), i vaig començar a aixecar-me per tornar a tu”. [1] El seu camí cap a Déu, després de molts vaivens, va cobrar una direcció més decidida cap a la conversió, que també es va segellar amb un llibre entre les mans: un passatge de l’Epístola als Romans va esfondrar l’últim mur que el retenia.[2]

Compartir els bons descobriments

Malgrat que no tots els llibres marcaran un abans i un després tan net en la nostra vida, el que llegim ens canvia: ens afina l’ànima, o ens l’afebleix; ens obre horitzons, o els estreny. La nostra personalitat reflexa –més a mesura que passa el temps– tant els llibres que hem llegit com els que no hem llegit. Qui, al llarg dels anys, es nodreix de lectures seleccionades amb bon criteri, adquireix una mirada oberta sobre el món i les persones, sap relacionar-se amb la complexitat de les coses i desenvolupa la sensibilitat necessària per deixar de banda la banalitat i no passar de llarg davant la grandesa.

No sempre és fàcil trobar llibres que ens ajudin a créixer, ni tan sols quan es tracta simplement d’entretenir-se; per això és molt útil recórrer al consell dels altres. Quan ens intentem situar en una població, si preguntem a la gent del lloc, constatem amb freqüència com les persones aporten dades valuoses que amb el GPS potser se’ns escaparien. I, de la mateixa manera que ens orientem amb persones expertes, podem recomanar a d’altres els bons llibres que

anem llegint. Parlar del que es llegeix enriqueix la vida familiar i les converses amb amics que, de vegades, acabaran prenent la forma de tertúlies literàries o d'altres activitats culturals, com les que basteixen ponts entre literatura i cinema. I, si les bones lectures es transmeten molt eficaçment de boca en boca, també és útil organitzar clubs de lectura, freqüentar bones llibreries, mantenir el contacte amb llibreters i establir amb aquests professionals un diàleg freqüent, que sol enriquir les dues parts.

Hi ha moltes seleccions de llibres de qualitat, classificades per edats, temàtiques i gustos. Amb tot, la millor selecció és la que cadascú es va fent pel seu compte, a partir dels consells d'amics amb gustos afins, de referències aïllades en una classe, una xerrada, una conversa... Com que no podem llegir immediatament tot el que suscita el nostre interès, és bo fer-se un pla de lectures per recollir les referències per a més endavant; això ens dona la serenitat de saber que, en certa manera, un títol no se'ns escapa i permet que, quan vulguem llegir alguna altra cosa, no anem necessàriament a buscar el primer que ens caigui a les mans.

S'ha dit que Internet és, en cert sentit, una immensa màquina de repetició. Amb la invenció de la impremta ja es va constatar que, com més fàcil és la publicació de textos, més proliferen els llibres mediocres o banals. De tota manera, al costat d'una gran quantitat de material d'escassa qualitat –de vegades elaborat amb la millor de les intencions–, Internet amaga en els seus plecs textos que permeten trobar moltes claus de l'actualitat, en què també s'apunten les idees de fons, per les quals amb prou feines es pregunten molts dels mitjans de comunicació. Aquí també és bo delimitar, amb ajuda de bons consells, i amb la mateixa experiència, els llocs o els autors que volem seguir. Les aplicacions per subscriure's a determinats continguts, o per a la lectura *offline* de textos puntuals que ens interessin, són una bona ajuda en aquest sentit. La xarxa augmenta, a més a més, les possibilitats d'accés a algunes obres clàssiques i a d'altres d'antigues, esgotades o difícils de trobar en llibreries o biblioteques.

Dialogar amb els llibres

Crítica, del grec *krinein*, significa originàriament discernir, escollir. Llegir amb capacitat crítica suposa agafar el millor de cada llibre. Els autors, igual que nosaltres, estan condicionats pel seu context i cultura; per això quan llegim és bo preguntar-se, per exemple: per què s'expressa d'aquesta manera, l'autor? Quins són els ideals de la seva època que projecta en els seus personatges? Quina percepció té dels valors perennes, com l'amistat, el perdó, la lleialtat, etc.? No es tracta, òbviament, d'adoptar una actitud reactiva, que amagaria potser cert pessimisme o inseguretats. Interessa més aviat descobrir les llums i ombres de cada obra i, si és el cas, purificar algunes idees o propostes. S'entra així en un diàleg interior amb el llibre que fins i tot pot desembocar en diàlegs reals amb els autors (de fet, solen agrair la correspondència i suggeriments dels seus lectors), en el qual sorgiran les mateixes conviccions: algunes es corregiran potser amb l'intercanvi, d'altres almenys adquiriran nous matisos. Per a un cristià, probablement la millor manera de fomentar un equilibrat sentit crític és llegir amb sentit apostòlic: no només amb ganes de passar una estona agradable, sinó també amb ànim de comprendre les categories intel·lectuals dels nostres contemporanis, per purificar-les i reconciliar-les amb els valors de l'Evangelí.

Amb aquestes coordenades, la lectura ens ajuda a formar conviccions profundes i sòlides, ben raonades, de manera que cadascú adquireixi els seus criteris de judici i desenvolupi la seva pròpia personalitat i estil. Passa una cosa semblant amb les pel·lícules que veiem: quan una ens sorprèn, pels valors que hi descobrim o per la seva estètica, se'ns mostren amb més plasticitat aspectes de la nostra vida, de la nostra visió del món, de les persones. Així, cadascú forma el seu propi discerniment, i sap que pren les decisions rectes sobre la base de criteris que entén i que ell mateix és capaç d'explicar-se. S'aconsegueix, d'aquesta manera, una visió personal, arrelada alhora en la fe cristiana, que enrobusteix la unitat de vida.

Alguna cosa es mou en l'ànima

Un bon lector sol ser també un *relector*: aquell que torna a les obres que al seu dia el van marcar. Una manera eficaç de ser *relector* és prendre, de vegades, notes que ens permetin tornar més endavant al racó del nostre interior que es va il·luminar amb una determinada

lectura. Aquest costum ens ajuda a conèixer-nos i a adquirir una mirada més penetrant sobre la realitat i sobre els altres. Hi ha vegades que ens agradaria evocar una història o un passatge que al seu dia ens van cridar l'atenció i no som capaços de recordar-ho; haver-ho anotat serà una gran cosa.

Com amb tot, també en això cal trobar un equilibri: és bo deixar-se sorprendre per la nostra memòria, que reté més que no sembla. Alhora, la lectura deixa un rastre molt més profund en qui, amb l'escriptura, nodreix el diàleg interior de l'ànima: moltes vegades no es tractarà tant de copiar passatges sencers com d'anotar les nostres impressions; intentar donar forma, potser balbotejant, a les intuïcions que es volen obrir pas dins d'un mateix. Amb aquesta labor pacient s'enriqueix el nostre viatge a través de geografies, cultures i sensibilitats: els paisatges no passen simplement davant nostre, sinó que ens donen forma per dins i ens permeten fer-nos càrrec dels problemes, els anhels, el talent de les persones. Així millora la nostra comprensió del món, i ens mantenim a l'altura del repte constant de la nova evangelització a què ens insta el Sant Pare, que passa per una *nova inculturació*.

Responsabilitat personal

Recordant les seves visites amb gent jove als hospitals a Madrid, sant Josepmaria explicava una vegada com procuraven fer-los ***una estona de companyia i algun servei material: rentar-los les mans, els peus o la cara; tallar-los les ungles; pentinar-los... No podíem portar-los menjar, perquè estava prohibit, però sempre els deixàvem alguna bona lectura.***

[3] La seva sol·licitud de pastor d'ànimes el portava a recordar a tothom la importància de triar les lectures amb sentit de responsabilitat, pel profund impacte que tenen en la formació intel·lectual i espiritual de cadascú. El Catecisme ens recorda, en aquest sentit, que “el primer manament ens demana que alimentem i guardem amb prudència i vigilància la nostra fe i que rebutgem tot el que s’hi oposa”. [4] Així ho aconsella també el Papa: **Si veig que un programa no és bo per a mi, em tira per terra els valors, em fa ser vulgar, fins i tot amb coses brutes, he de canviar de canal. Com es feia en la meva “època de la pedra”:** quan un

llibre era bo, el llegies; quan un llibre et feia mal, el llençaves.[5] Triar un llibre, com escollir els amics, anar al cinema o a veure una obra de teatre, és un acte responsable i lliure per a cada cristià, i també té connotacions morals.[6]

Davant del risc de la ignorància o la superficialitat, un consell que es podria donar és que convé llegir en abundància: diferents autors i de contextos variats. Així es forma una mentalitat oberta, que supera els prejudicis infundats i els clixés i que està preparada per viure i comunicar la fe d'una manera atractiva. Alhora, la responsabilitat en la mateixa formació porta a provar de llegir llibres de qualitat: escollir el que ajuda realment a créixer, humanament i sobrenaturalment. Un savi consell per a aquest discerniment: “Els grans llibres tenen cortesia de reis magnànims: acullen el lector com si fos el seu igual. L'escriptor mediocre prova d'humiliar-nos per ocultar la seva baixa posició”.[7]

El consell de persones més llegides pot resultar una eina molt valuosa per formar el nostre pla de lectures, per comprendre bé els diferents autors i per saber en quins punts poden tenir una visió una mica parcial o incompleta. Moltes vegades un comentari amic pot descobrir-nos una obra fins aleshores desconeguda i obrir-nos un ampli horitzó cultural, intel·lectual o espiritual. Altres vegades ens evitarà perdre el temps amb lectures banals, que promouen conductes en contra de la convivència pacífica, que ataquen la religió... També sabem que certs llibres podrien fer-nos mal, perquè en aquell moment ens falta la formació per digerir-los: hi ha pans que podrien ser massa durs per a les nostres dents. És bo tenir la humilitat intel·lectual de reconèixer els nostres límits: no és hipocresia; és prudència. Amb l'ajuda d'altres es troben alternatives per canalitzar les nostres inquietuds: lectures més ponderades, que amb el temps potser ens permetran, si fos necessari, enfrontar-nos a aquests altres pans que al seu dia ens haurien fet mal. En definitiva, es tracta que la cultura que cadascú va construït amb la lectura encarni els ensenyaments de Jesucrist i s'enllaci amb la nostra experiència vital. Tant qui llegeix llibres desaconsellables com qui llegeix poc és especialment vulnerable davant l'error, malgrat que sigui per camins diferents.

Aconsellar i aconsellar-se

Una conseqüència del valor del consell aliè és immediata: la necessitat que cadascú col·labori també amb els altres en aquest àmbit. El consell personal ajudarà sempre els nostres familiars i amics a escollir obres de qualitat que els puguin enriquir. També és útil participar en les iniciatives que ofereixen valoracions literàries, cinematogràfiques, culturals... L'esforç de dedicar uns quants minuts a compartir les pròpies impressions pot ajudar moltes persones; aquí també regeix el principi que de vegades el que és millor pot ser enemic del que és bo: és preferible una ressenya breu, escrita quan tenim fresca la lectura, a un projecte de recensió detallada que no s'acaba concretant. Com més col·laboradors participin en aquestes iniciatives, més objectiu i encertat resultarà el consell.

La informació que ofereixen les revistes i els suplementos culturals, per exemple, també pot ser valuosa. No és difícil descobrir els crítics precisos, per la seva traça, per la bona preparació cultural i doctrinal, pel to ponderat de les seves opinions... Són indicadors diversos que ens ajuden abans de prendre la decisió de llegir o d'adquirir un llibre determinat.

En tot cas, és bo evitar visions reduccionistes o superficials sobre la necessitat de demanar consell o de tenir en compte les orientacions que ens puguin facilitar. El fet que un llibre es valori d'una manera concreta sempre és orientatiu i prudencial, i no ha d'estranyar que algunes d'aquestes valoracions canviïn amb el temps o que el que per a una determinada persona no tingui inconvenients sí que en tingui per a una altra. La valoració és una guia per ajudar-nos a elegir amb responsabilitat; alhora, no exclou que demanem consell en la direcció espiritual, quan ho considerem oportú per a la nostra ànima. D'altra banda, el fet d'estar atents a la valoració moral d'un producte cultural no ens ha de desenfocar de l'essència: la importància de llegir i, en la mesura de les nostres possibilitats, de llegir molt.

No sufoqueu l'Esperit ni menyspreu els dons de profecia. Examineu-ho tot i quedeu-vos amb el que és bo.[8] L'obertura de l'ànima i l'amplitud d'horitzons són autèntiques quan vibren amb la

recerca i la trobada, cada vegada més apassionats i alhora més serenes, de la veritat i la bellesa.

[1] Sant Agustí, *Confessions*, III.4.7.

[2] Sant Agustí, *Confessions*, VIII.12.29.

[3] Sant Josepmaria, notes d'una reunió familiar, 20-XII-1970.

[4] Catecisme de l'Església Catòlica, n. 2088.

[5] Francesc, Discurs, 6-VI-2015.

[6] Sobre aquest aspecte, cfr. Ángel Rodríguez Luño, *Factores culturales de especial incidencia en la formación espiritual*, apartat 2 ("La lectura"), disponible a collationes.org.

[7] N. Gómez Dávila, *Escolios a un texto implícito* (vol. 1), Institut Colombià de Cultura, 1977, p. 325.

[8] 1 *Te* 5, 19-22.

[Torna als continguts](#)

Oficina Comunicació de l'Opus Dei a Catalunya i Andorra

www.opusdei.org